

Évközi 5. vasárnap Megszállottság vagy személyiségzavar? 2024

B év

Köszöntelek Benneteket február első vasárnapjának estéjén a gyógyító Jézus köszöntésével:
Béke legyen veletek!

A Jézus-történetben a Direktórium ott tart, hogy Jézus, jordáni élménye után tanítványokat gyűjt. Majd megkezdí mozgalmát a közeli nagyvárosban, Kafarnaumban, a zsinagógában. Ott Márk leírása szerint egy *ördögtől megszállt* ember Jézusra támadt, akiből Jézus kiűzte az ördögöt. Jézus új szálláshelyén, Péter házában az anyósa betegségét gyógyítja meg. Majd napnyugta után már az egész város ott tolongott az ajtó előtt, mindenféle betegségtől és ördögtől megszállott ember... Ebben az evangéliumi részben hatszor fordul elő az „ördögtől való megszállottság”, beszéljünk hát erről.

Adott a *kérdés*, mi nem vagyunk-e megszállottak? Az ördögtől?... Bűneink miatt Kyrie (irgalom) ... Jóságunk miatt Gloria (hála).

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, Te dús fantáziát adtál az embernek, és nem csoda, ha mindenféle fantazmagóriát képesek vagyunk gyártani Rólad is és a képzelt Ellenségedről is. Még szerencse, hogy a józanész képességével is felruháltál minket. Segíts, hogy mi inkább erre az utóbbira hallgassunk. Add meg ezt, aki élsz és szeretsz örökkön örökké.

Evangélium (Mk 1,29-39)

Ezután mindjárt kiment a zsinagógából, és elmentek Simon és András házába Jakabbal és Jánossal együtt. Simon anyósa lázasan feküdt. Mindjárt szóltak is neki miatta. Odament hozzá, és felsegítette a kezénél fogva. Erre rögtön elhagyta a láz, és felszolgált nekik. Amikor beesteledett és a nap lement, odavitték hozzá az összes beteget és a megszállottakat: az egész város odagyűlt az ajtóhoz. Meggyógyított sok beteget, a különféle bajokban sínylődőket, és sok ördögöt űzött ki, de nem hagyta őket szóhoz jutni, mert azok ismerték őt. Másnap korán hajnalban fölkelt, eltávozott, és egy elhagyatott helyre ment, hogy ott imádkozzék. Simon, és akik vele voltak, utána mentek. Amikor megtalálták, azt mondták neki: „Mindenkinek téged keres.” Azt felelte: „Menjünk máshova, a szomszédos helységekbe, hogy ott is prédikáljak, mert azért jöttem.” És bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógaikban, és ördögöket űzött.

Az „ördögűzésről” filmek is készültek, és történetek tömkelege kering a világban. Egyet megemlítek: a *Klinbergi ördögűzést*. 1976-ban egy bölcsészhallgató lányt az orvosok epilepsziával diagnosztizáltak, de a vallásos szülőknek a plébánosa és egy szakteológus, lányukat ördögtől megszállottnak minősítette. Püspöki engedélyt kértek, hogy a „Római Rituálé” szerint ördögűzést végezzenek rajta. A leány 1976. július 1-jén az ördögűzés közben meghalt. 24 éves volt. A pátert és a plébánost bebörtönözték az orvosi kezelés elmulasztása miatt, a püspök pedig a tragikus eset után rövidesen meghalt. (Egy megjegyzés: XII. Piusz pápa 1954-ben a „Rituale Romanum” szertartáskönyvben ugyan nyitott volt a tudományok iránt, hogy a lelki betegségeket nem szabad összetéveszteni a megszállottsággal, az ördögűző szertartást azonban jóváhagyta).

A vallások gyártotta istenképek és ördögek úgy tűnik, sohasem tűnnek el. Az Istennek emberalkotta „*irgalmas és irgalmatlan*” kevercsű képét, és a „*rossznak*” istenszerű megszemélyesítését senki nem törölheti ki egyesek agyából. Pedig a pszichológia, pszichiátria, pszichopatológia stb. segíthetne valamit nekünk.

1) A kafarnaumi pszichopata

A kafarnaumi „megszállott” vallási/politikai fanatikus és rajongó lehetett. Vak hittel hitt Jahve istenképében, hitt népének vallási és politikai kiválasztottságában. Számára Jézus új istenképe (*Isten a Szeretet*), amivel ő Jahve templomában és közösségében előállt, sokakat ámulatba ejtett, a vakbuzgót viszont feldühítette. A férfi felfogta, hogy ennek rossz vége lesz, Izrael vallását és teokratikus rendszerét fogja megdönteni ez názáreti „szent”!

A botrányt rendező ember, mint vallási és nacionalista fanatikus, jól beazonosítható *hiszterikus* és *szadista* személyiségű emberként. Ez a viselkedés tehát megmagyarázható mindenféle „ördögi megszállottságnak” tulajdonítás nélkül.

A *hiszterikus* alkat jellemzője ugyanis a szereplési vágy, melynek a beteges és eltorzult formája komoly személyiségzavar epileptikus rohamokkal. – Ez a zavar baráti közeledéssel és segítőkész hozzáállással kezelhető.

Az evangéliumban szereplő férfira jellemző a *szorongás* és a *félelem is*, melynek torz formái a *mazochista* és *szadista* megnyilvánulások. Az önveszélyes és mást veszélyeztető viselkedés főleg vallási és politikai szinten tragikus. A legnehezebb megszelídíteni és megnyugtatni az ilyen személyiségsebzett embert. – Komoly baráti és közösségi segítségre van szükség.

Jézus határozottsága és empatikus szeretete, amivel az üvöltöző és dühöngő embert lenyugtatta, nem csodatevés volt, hanem egy jó terapeutának sikere, aki „*tudta, mi lakik az emberben*” (Jn 2,25).

2) Péter anyósa

Jézus a zsinagógából a négy első tanítványával *Simon (Péter) és András házába* ment ebéd-időben (?), csak hogy a háziasszony, az anyós *lázasan betegen* ágyban fekszik.

A templomi botrány után a kedves hívekhez is eljut a hír, hogy valami új botrány készül. Csak hogy ott nem botrány történt, hanem egy újabb „*csoda*”. A názáreti vendég kezét fog a beteggel, aki erre kiugrik az ágyból, és mint akinek semmi baja, finom ebédet hoz össze a vendégeknek. A nép, az istenadta nép pedig szétkürtöli városszerte, hogy újabb csoda történt: az *anyós meggyógyult*, és a halásznő, gondolom halászlével és más finomsággal traktálta ezt a *csodatevő* embert.

Tudjuk a későbbi folytatás is hasonló *Kánában*. Csak ott a bor fogyott el, de ez a Jézus megsaporította a bort úgy, hogy egy hordónyi, vagy egy *kádnyi bor* került a lakodalmas asztalra. Ez lett az anyós-gyógyítás után János evangéliuma szerint első igazi nagy csodája ennek a szomszédból, Názáretből Kánába érkezett rokonnak.

Az „*anyós csoda*” aligha nevezhető csodának, csupán olyan *pszichoszomatikus* jelenségnek, melyben a *psziché* energiái kihatnak a testre és „*csodás*” gyógyulást produkálnak.

Ami pedig a „*lakodalmi csodát*” illeti, egy menyegzőn, ahol Jézus elmondja az *Örömhíret*, a násznép rájön, hogy még a vizet is lehet borként inni a hallott *Jóhírtől* megrészegülve.

3) Jézus imádsága

De maradjunk még a kafarnaumi nap végénél. A ház körül egyre nagyobb a tömeg. Az új eszme és egy csodadoktor jelenléte lázba hozta az egész várost.

Jézus látva a tömeget, lelki szemei előtt megjelenhetett a tengernyi nyomorúság. Testi betegségek, szellemi nyavalyák, a római elnyomás is, ami alatt a népe szenved.

Nem jön álom a szemére. Éjnek idején kiment a közeli tópartra, hogy átgondolja újra, nem tért-e le arról az Útról, amit a pusztában felismert.

Reggel Simon-Péterék rémülten keresni kezdik az eltűnt Mestert, hiszen bombasiker volt, amit művelt náruk, és most folytatódhat igazán a tömeges csodatevés. Mikor megtalálják, szemrehányásukra Jézus tudtukra adja, amit lelkiismeretében az Atya akaratának felismert: Az Örömhír hirdetése a küldetésem, átalakítani az emberek gondolkodását, hogy ők maguk változtassák meg az életüket. Ezzel tudja ő legjobban gyógyítani az emberek nyomorát. Ő nem csodadoktor, nem varázsló, nem forradalmár, hanem tanító, aki nem csak beszél, de teszi is azt, amit mond.

Tudjuk, hogy Jézus rövid életútján tanítványai és történetírói továbbra is előszeretettel számolnak be „csodáiról”, az ördögtől megszállottak és különféle betegségben lévők meggyógyításáról, egészen a halottak feltámasztásáig. Végül a legnagyobb „csodáig”: a maga feltámasztásáig! Pedig Jézus legfőbb küldetése az volt, hogy a *szereetet prófétája és bemutatója* legyen!

--- Testvéreim! Ha már a megszállottságról beszélünk, tudjuk, hogy nem könnyű a „szereetet megszállottjának” lennünk! De azért próbálkozzunk!

[Kovács László elmékedése elhangzott 2024. február 4-én a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel.]

[John Bridges: Péter anyósának gyógyítása \(1839\)](#)

